

Jakob Sällström, Statistiker
Tel. 018-25493

Utbildning 2019:3
18-08-2020

Utbildning efter grundskolan samt vid Högskolan på Åland hösten 2019

Nästan 450 personer studerar på Ålands lyceum hösten 2019 och över 600 på Ålands yrkesgymnasium. På Lycéet är 56 procent kvinnor och 44 procent män, medan Yrkesgymnasiet har omvänd könsfördelning med 46 procent kvinnor och 54 procent män. Vid Högskolan på Åland studerar 462 personer och 59 procent av dem är män. På Ålands folkhögskola finns 36 studerande och där är kvinnorna i majoritet med 58 procent. Totalt studerar närmare 1 600 personer på olika nivåer inom den åländska utbildningen ovanför grundskolenivå.

Tabell 1. Studerande hösten 2019 efter nivå, kön, hemort och ålder

	Utbildningsnivå		
	Gymnasie- nivå	Högskole- utbildning	Folkhögskole- utbildning
Totalt	1 067	462	36
Kön			
Kvinnor	532	191	21
Män	535	271	15
Hemort			
Åland	1 011	294	30
Finland	45	115	-
Sverige	9	51	6
Övriga	2	2	-
Ålder			
15–19	886	14	14
20–24	66	179	3
25–29	29	134	-
30–39	41	90	6
40–49	32	30	6
50–59	13	15	4
60+	-	-	3

Källa: ÅSUB Utbildningsstatistik

Bland de studerande på Ålands yrkesgymnasium hade ungefär åtta procent hemort utanför Åland vid antagningen till studierna, av dessa sökte sig flest till någon av sjöfartsutbildningarna på skolan. På Ålands lyceum var samma andel bara en procent. Av de som går på Högskolan är 36 procent från orter från utanför Åland, de flesta från Finland eller Sverige. Folkhögskolan har sex studerande utifrån, alla från Sverige.

Innehållsförteckning

Beskrivning av statistiken.....	3
Utbildning på gymnasienivå.....	5
Högskoleutbildning.....	16
Folkhögskoleutbildning.....	23

Tabellförteckning

Tabell 1. Studerande hösten 2019 efter nivå, kön, hemort och ålder.....	1
Tabell 2. Studerande på gymnasienivå hösten 2019 efter skola, utbildning, årskurs, medelålder, kön och hemort.....	5
Tabell 3. Studerande på gymnasienivå hösten 2019 efter utbildningsområde och kön.....	7
Tabell 4. Studerande på gymnasienivå hösten 2019 efter hemort och skola.....	8
Tabell 5. Språkstudier på gymnasienivå hösten 2019 efter skola och kön.....	12
Tabell 6. Nya studieplatser, sökande, och antagna på gymnasienivå hösten 2019 efter skola och program.....	13
Tabell 7. Antal datorer på gymnasienivå per skola hösten 2019.....	15
Tabell 8. Studerande vid Högskolan på Åland hösten 2019 efter program, medelålder, kön och hemort.....	16
Tabell 9. Studerande vid Högskolan på Åland hösten 2019 efter utbildningsområde och kön.....	18
Tabell 10. Studerande vid Högskolan på Åland 2010–2019 efter utbildningsprogram.....	18
Tabell 11. Studerande vid Högskolan på Åland hösten 2019 efter hemort.....	19
Tabell 12. Nya studieplatser, sökande och antagna till Högskolan på Åland hösten 2019 efter program.....	20
Tabell 13. Studerande vid Högskolan på Åland hösten 2019, efter utbildningsprogram vid Högskolan på Åland och tidigare studieland.....	21
Tabell 14. Studerande vid Ålands folkhögskola hösten 2019 efter utbildning, medelålder, kön och hemort.....	23
Tabell 15. Studerande vid Ålands folkhögskola hösten 2019 efter hemort.....	24
Tabell 16. Nya studieplatser, sökande och antagna till Ålands folkhögskola hösten 2019.....	25

Figurförteckning

Figur 1. Studerande på gymnasienivå 2000–2019 efter utbildning.....	7
Figur 2. Studerande på gymnasienivå efter hemregion och utbildningstyp hösten 2019.....	10
Figur 3. Studerande på gymnasienivå efter skola och modersmål hösten 2019.....	10
Figur 4. Studerande på gymnasienivå (utom studerande på en vuxen- eller integrationsutb.) efter ålder hösten 2019.....	11
Figur 5. Studerande på en vuxen- eller integrationsutbildning på gymnasienivå efter ålder hösten 2019.....	11
Figur 6. Antal lästa språk per studerande på gymnasienivå hösten 2019.....	12
Figur 7. Studerande vid Högskolan på Åland 2000–2019 efter hemort.....	19
Figur 8. Studerande vid Högskolan på Åland hösten 2019 efter ålder och kön.....	20
Figur 9. Studerande vid Högskolan på Åland hösten 2019 som tidigare studerat på Åland eller i Finland, efter tidigare utbildning.....	21
Figur 10. Studerande vid Ålands folkhögskola 2006–2019.....	23
Figur 11. Studerande vid Ålands folkhögskola hösten 2019 efter ålder.....	24

Beskrivning av statistiken

Detta meddelande innehåller statistik om åländsk utbildning efter grundskolan och på högskolenivå höstterminen 2019. Insamlingen är en totalundersökning, och uppgifter från Ålands lyceum, Ålands yrkesgymnasium, Ålands folkhögskola och Högskolan på Åland ligger till grund för statistiken. Uppgifterna gäller situationen i början av läsåret, eller den 20 september. Vissa jämförelser med tidigare år görs också. Statistiken över Högskolan på Åland behandlar enbart de som studerar antingen examensinriktade ämnen eller kursutbildningar. Därtill finns även den öppna högskolan, som inte behandlas i detta statistikmeddelande. Statistikens syfte är att ge en heltäckande bild av de studerande i den åländska utbildningen ovanför grundskolenivå. Statistiken omfattar inte utbytesstuderande som studerar vid Högskolan på Åland. Statistiken omfattar inte studerande med studieuppehåll.

Under 2011 reformerades gymnasialstadieutbildningen på Åland, varvid Ålands handelsläroverk, Ålands hotell- och restaurangskola, Ålands sjömansskola, Ålands vårdinstitut samt Ålands yrkesskola sammanslogs till Ålands yrkesgymnasium. Verksamheten vid Ålands naturbruksskola upphörde efter vårterminen 2011. Ålands lyceum och Ålands yrkesgymnasium leds av myndigheten Ålands gymnasium. Sjöfartsprogrammen på Ålands yrkesgymnasium och Högskolan på Åland marknadsförs av Ålands sjöfartsakademi som är en helhet under Högskolan på Åland.

Utbildningsområdena bygger på den internationella utbildningsklassificeringen, ISCED. Vissa av utbildningsprogrammen som tidigare hänförts till det tekniska ämnesområdet har fr.o.m. 2006 placerats i serviceområdet, varför dessa områden inte på ett rättvisande sätt kan jämföras med tidigare års uppgifter. Fr.o.m. 2017 används den förnyade klassificeringen ISCED-F 2013, där det tidigare utbildningsområdet handel och samhällsvetenskaper har delats upp i två områden – de samhällsvetenskapliga områdena samt handel, administration och juridik – och utbildningsområdet databehandling och kommunikation (IKT) har tillkommit. Dessutom bytte områdena hälso- och socialvård samt servicebranscher namn till hälsovård och välfärd respektive tjänster.

Några definitioner och förklaringar:

Landskommuner: Alla kommuner utom Mariehamn

Landsbygden: Alla kommuner på fasta Åland utom Mariehamn

Skärgården: Brändö, Föglö, Kumlinge, Kökar, Sottunga och Vårdö

- Exakt 0 enheter

. Uppgift ologisk, kan ej förekomma

Statistiken baseras på individuppgifter som ÅSUB har begärt in från skolornas studeranderegister. Uppgifterna om studieplatser, sökande och antagna kommer dels ur den samåländska elevantagningen och dels från skolorna. ÅSUB riktar ett tack till alla som har bidragit med uppgifter och kommentarer.

ÅSUB publicerar sedan år 2000 ett årligt statistikmeddelande om utbildning efter grundskolan samt vid Högskolan på Åland. Ytterligare statistik i detta ämne, bland annat flera tidsserier, kan man hitta på ÅSUBs hemsida (www.asub.ax). Statistik om lärarna i det åländska skolväsendet publiceras sedan 2005 vart tredje år.

Övrig årlig utbildningsstatistik som ÅSUB ger ut gäller grundskolan, avlagda examina, utbildning som inte leder till examen samt studerande utanför Åland. En prognos om det framtida elevunderlaget gavs ut i juni 2010. All utbildningsstatistik är tillgänglig på hemsidan som publikationer, databaser och exceltabeller.

Den åländska utbildningen efter grundskolan

Den åländska utbildningen efter grundskolan upprätthålls av Ålands landskapsregering. På gymnasienivå finns Ålands lyceum som tillhandahåller allmänbildande gymnasieutbildning och Ålands yrkesgymnasium som ger grundläggande yrkesutbildning. Högskoleutbildningen sker sedan år 2003 vid Högskolan på Åland. Ålands landskapsregering driver också Ålands folkhögskola, vars verksamhet hör till övrig utbildning.

Utbildning på gymnasienivå

Flest läser företagsekonomi eller till närvårdare på Ålands yrkesgymnasium

Hösten 2019 har Ålands lyceum 442 studerande och Ålands yrkesgymnasium 625. De enskilda utbildningsprogram på Yrkesgymnasiet som har flest studerande är företagsekonomi (ej vuxenutbildning) samt närvårdareutbildningen, med över 50 studerande vardera. Förra året hade utbildningsprogrammet inom samhällelig och social sektor också över 50 studerande, men då programmet avvecklats från och med denna höst har studerandeantalet minskat kraftigt. Istället inrättades en utbildning till barnledare, som 18 personer har valt att läsa.

Tabell 2. Studerande på gymnasienivå hösten 2019 efter skola, utbildning, årskurs, medelålder, kön och hemort

Utbildning Skola Program	Totalt	Årskurs				Medel- ålder	Kön, procent		Hemort, procent	
		1	2	3	4		Kvinnor	Män	Åland	Utanför Åland
Totalt	1 067	594	546	531	21	19,6	49,9	50,1	94,8	5,2
Allmänbildande gymnasieutbildning										
Ålands lyceum	442	150	142	129	21	17,1	55,9	44,1	98,6	1,4
Allmänbildande gymnasieexamen	442	150	142	129	21	17,1	55,9	44,1	98,6	1,4
Kompletteringsstudier	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Grundläggande yrkesutbildning										
Ålands yrkesgymnasium	625	222	202	201	-	21,4	45,6	54,4	92,0	8,0
Företagsekonomi	58	20	19	19	-	17,9	34,5	65,5	100,0	-
Företagsekonomi, vuxen	31	13	18	-	-	34,4	90,3	9,7	100,0	-
Informations- och kommunikationsteknik	42	16	13	13	-	18,2	14,3	85,7	92,9	7,1
Hotell och rest., inr. kock	46	16	13	17	-	18,1	52,2	47,8	87,0	13,0
Hotell och rest., inr. kock, integrationsutb.	13	-	13	-	-	42,5	76,9	23,1	100,0	-
Hotell och rest., inr. servitör	15	15	-	-	-	17,1	80,0	20,0	93,3	6,7
Hotell och rest., servitör, gymn. bas.	9	9	-	-	-	21,6	66,7	33,3	100,0	-
Närvårdare	51	20	14	17	-	18,5	96,1	3,9	98,0	2,0
Närvårdare, vuxen	13	-	13	-	-	36,4	92,3	7,7	100,0	-
Närvårdare, inr. handikappoms., vuxen	13	-	-	13	-	36,4	92,3	7,7	100,0	-
Närvårdare, inr. äldreoms., vuxen	25	-	-	25	-	38,6	88,0	12,0	100,0	-
Barnledare	18	18	-	-	-	17,2	77,8	22,2	100,0	-
Samhällelig och social sektor	27	-	17	10	-	17,7	81,5	18,5	100,0	-
Fastighetsskötare, specialunderv.	5	1	2	2	-	17,6	-	100,0	80,0	20,0
Lokalvårdare, specialunderv.	2	1	-	1	-	19,0	100,0	-	100,0	-
Kock, specialunderv.	9	5	4	-	-	18,7	44,4	55,6	88,9	11,1
Yrkesträning	3	3	-	-	-	17,0	-	100,0	100,0	-
Byggteknik	27	15	12	-	-	16,9	11,1	88,9	100,0	-
Elteknik	30	-	15	15	-	21,6	13,3	86,7	100,0	-
Fordons- och transportteknik	35	15	8	12	-	18,1	25,7	74,3	94,3	5,7
Frisör	14	8	3	3	-	17,9	100,0	-	100,0	-
Verkstads- och produktionsteknik	23	13	-	10	-	17,7	8,7	91,3	100,0	-
Husteknik (VVS)	28	-	14	14	-	20,8	-	100,0	100,0	-
Sjöfart, vaktman	34	34	-	-	-	17,4	11,8	88,2	73,5	26,5
Sjöfart, däck- o maskinreparatör	22	-	9	13	-	19,3	4,5	95,5	68,2	31,8
Sjöfart, fartygselektriker	14	-	6	8	-	23,1	14,3	85,7	57,1	42,9
Sjöfart, vaktmaskinmästare	9	-	9	-	-	19,9	22,2	77,8	33,3	66,7
Sjöfart, vaktstyrman	9	-	-	9	-	20,7	11,1	88,9	22,2	77,8

Not: I en del fall saknas studerande på vissa årskurser i en flerårig utbildning. Detta kan bero på att utbildningen inte tar in nya studerande varje år, eller på att det ett visst år inte har funnits tillräckligt med sökande. I vissa fall finns det studerande bara på årskurs tre trots att en utbildning är ettårig, beroende på att denna utbildning utgör en påbyggnad eller fortsättning på en annan utbildning.

Källa: ÅSUB Utbildningsstatistik

Könsfördelningen är mest jämn inom kockutbildningen

Könsfördelningen varierar mycket inom de olika utbildningsprogrammen, vilket framgår av *Tabell 2* ovan. Om man ser till hela Ålands yrkesgymnasium så är männen nästan 10 procentenheter fler än kvinnorna, vilket framförallt kan hänföras till den manliga dominansen på sjöfartsutbildningarna och de tekniska programmen. Kvinnorna studerar framförallt inom de mer socialt inriktade programmen så som närvårdare och barnledare, men även inom serviceyrken så som servitör och frisör. Det program som har jämnast könsfördelning är kock, kvinnorna är dock något fler och utgör strax över hälften av eleverna. På Ålands lyceum är situationen istället närmast den omvända då 56 procent av de studerande är kvinnor och 44 procent är män. Om man ser till samtliga studerande på gymnasienivå är könsfördelningen nästan helt jämn. Hösten 2018 var männen något fler och den jämnare fördelningen i år beror i första hand på att kvinnorna utgör en större andel på Ålands yrkesgymnasium, från 42 procent hösten 2018 till 46 procent hösten 2019.

Medelåldern är runt 17 år på Ålands lyceum och strax över 21 år på Ålands yrkesgymnasium, som har en högre medelålder på grund av sitt utbud av utbildningsprogram för vuxna.

De studerande som kommer från orter utanför Åland söker sig framförallt till sjöfartsutbildningarna och kommer nästan uteslutande från Finland och Sverige. Inom dessa utbildningar har minst en fjärdedel hemort utanför Åland och inom vissa av dem är andelen betydligt högre än så. Uppgifterna om de studerandes hemort gäller hemorten vid antagningen till utbildningen.

Flest läser en allmänbildande utbildning

För att få en mer sammanfattande bild av studierna på gymnasienivå har utbildningarna i *Tabell 3* nedan klassificerats efter utbildningsområden, vilka bygger på den internationella utbildningsklassificeringen, ISCED. Den allmänbildande utbildningen, vilken omfattar de studerande på Ålands lyceum, är det största utbildningsområdet med 41 procent av alla studerande på gymnasienivå. Därefter kommer teknisk utbildning och tjänstebranschen med 15 respektive 17 procent. Det minsta utbildningsområdet är det pedagogiska och omfattar just nu enbart årskurs ett inom den nya utbildningen till barnledare.

Nästan alla som studerar på en utbildning inom området hälsovård och välfärd är kvinnor medan könsfördelningen är den motsatta inom det tekniska området samt databehandling och kommunikation. Fördelningen mellan könen är som jämnast inom området handel, administration och juridik, vilket omfattar det ordinarie utbildningsprogrammet för företagsekonomi och företagsekonomi för vuxna.

Tabell 3. Studerande på gymnasienivå hösten 2019 efter utbildningsområde och kön

Utbildningsområde	Antal			Procent	
	Totalt	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
Totalt	1 067	532	535	49,9	50,1
Allmänbildande	442	247	195	55,9	44,1
Pedagogisk	18	14	4	77,8	22,2
Humanistisk	-	-	-	-	-
Samhällsvetenskap	27	22	5	81,5	18,5
Handel, administration, juridik	89	48	41	53,9	46,1
Naturvetenskap	-	-	-	-	-
Databehandling och kommunikation (IKT)	42	6	36	14,3	85,7
Teknisk	162	20	142	12,3	87,7
Lant- och skogsbruk	-	-	-	-	-
Hälsovård och välfärd	102	95	7	93,1	6,9
Tjänster	182	80	102	44,0	56,0
Övrigt	3	-	3	-	100,0

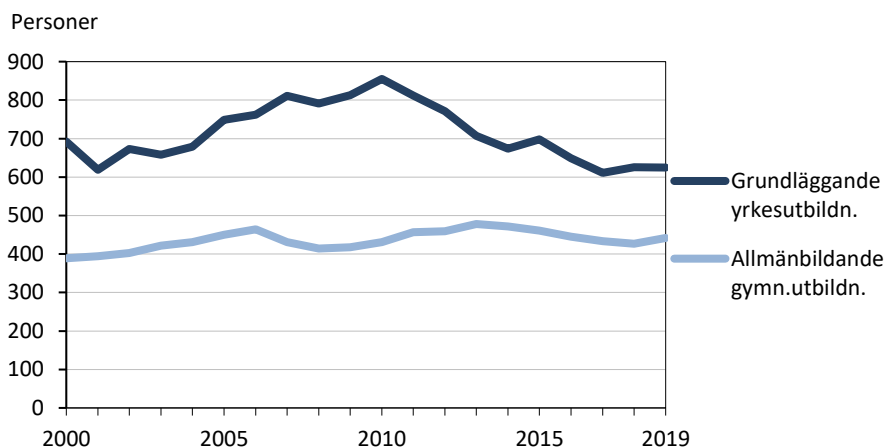
Källa: ÅSUB Utbildningsstatistik

Antalet studerande inom grundläggande yrkesutbildning var som störst 2010

I *Figur 1* nedan jämförs studerandeantalet över tiden mellan de som läst en allmänbildande utbildning eller en grundläggande yrkesutbildning. Samtliga som studerat inom allmänbildande utbildning har gjort det på Ålands lyceum, medan studerande inom grundläggande yrkesutbildning har gått på någon av de yrkesskolor som funnits fram till 2011 och därefter Ålands yrkesgymnasium.

Mellan 2000 till 2004 låg studerandeantalet inom grundläggande yrkesutbildning på mellan 600 till 700 personer. Därefter steg antalet för varje år fram till och med 2010 då de studerande nådde över 850 personer. Sedan dess har antalet återgått till samma nivåer som i början av 2000-talet. Studerandeantalet inom den allmänbildande gymnasieutbildningen har inte uppvisat en liknande upp- och nedgång, antalet har istället legat relativt stabilt på mellan 400 till 500 studerande under hela perioden.

Figur 1. Studerande på gymnasienivå 2000–2019 efter utbildning

Källa: ÅSUB Utbildningsstatistik

Större andel från Mariehamn på Lycéet än Yrkesgymnasiet

Totalt på gymnasienivå kommer 52 procent av de studerande från landsbygden, 37 procent från Mariehamn, 6 procent från skärgården och resterande 5 procent från orter utanför Åland. Lycéet har en större andel studerande från Mariehamn (44 procent) än Yrkesgymnasiet (33 procent). Yrkesgymnasiet har istället en något större andel studerande från landsbygden och skärgården samt en betydligt större andel studerande utifrån.

Tabell 4. Studerande på gymnasienivå hösten 2019 efter hemort och skola

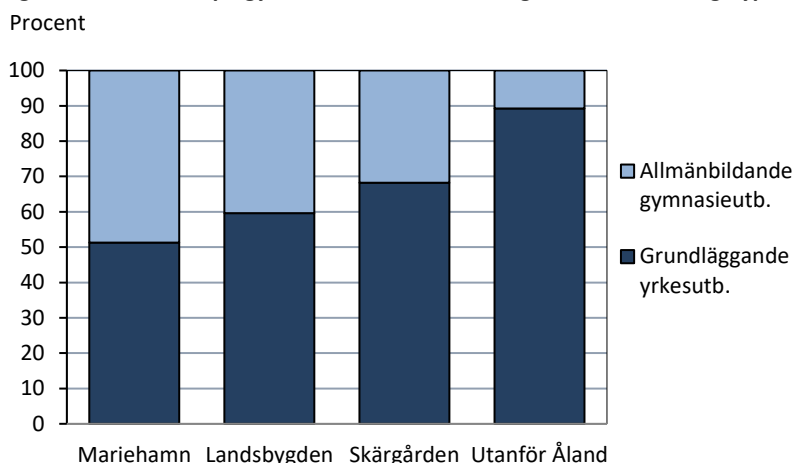
Hemort	Totalt	Ålands lyceum	Ålands yrkesgymn.
Totalt	1 067	442	625
Åland	1 011	436	575
Brändö	13	3	10
Eckerö	21	9	12
Finström	101	41	60
Föglö	19	8	11
Geta	15	3	12
Hammarland	66	18	48
Jomala	181	81	100
Kumlinge	8	2	6
Kökar	8	1	7
Lemland	82	36	46
Lumparland	12	2	10
Saltvik	52	24	28
Sottunga	2	-	2
Sund	20	8	12
Vårdö	13	6	7
Mariehamn	398	194	204
Landsbygden	550	222	328
Skärgården	63	20	43
Finland	45	2	43
Sverige	9	2	7
Övriga länder	2	2	-

Källa: ÅSUB Utbildningsstatistik

Det är mer vanligt bland studerande från Mariehamn än övriga Åland att läsa en allmänbildande utbildning

Figur 2 visar hur de studerande på gymnasienivå från olika regioner fördelar sig mellan utbildningstyperna allmänbildande utbildning och yrkesutbildning. Bland studerande från Mariehamn är det ungefär lika vanligt att man studerar på en allmänbildande utbildning som en yrkesutbildning, medan studerande från landsbygden och skärgården i större utsträckning läser en grundläggande yrkesutbildning. Inom gruppen som kommer från orter utanför Åland läser nästan alla en yrkesutbildning, vilket kan hänföras till att många söker sig till någon av sjöfartsutbildningarna.

Figur 2. Studerande på gymnasienivå efter hemregion och utbildningstyp hösten 2019

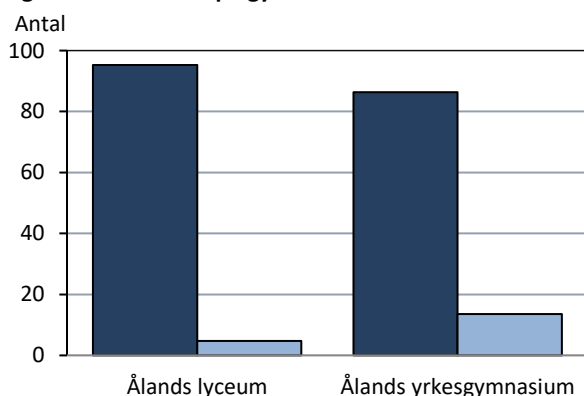

Källa: ÅSUB Utbildningsstatistik

Dubbelt så stor andel med ett annat modersmål än svenska på Yrkesgymnasiet än Lycéet

Andelen studerande med annat modersmål än svenska presenteras per skola i *Figur 3* nedan. På Ålands yrkesgymnasium är det mer än dubbelt så vanligt att man har ett annat modersmål än svenska i jämförelse med Ålands lyceum, 14 respektive 5 procent. En stor del av eleverna med annat modersmål än svenska på Ålands yrkesgymnasium går i någon av integrations- eller vuxenutbildningarna. De vanligaste modersmålen är, förutom svenskan, rumänska, lettiska, finska och thai.

Figur 3. Studerande på gymnasienivå efter skola och modersmål hösten 2019

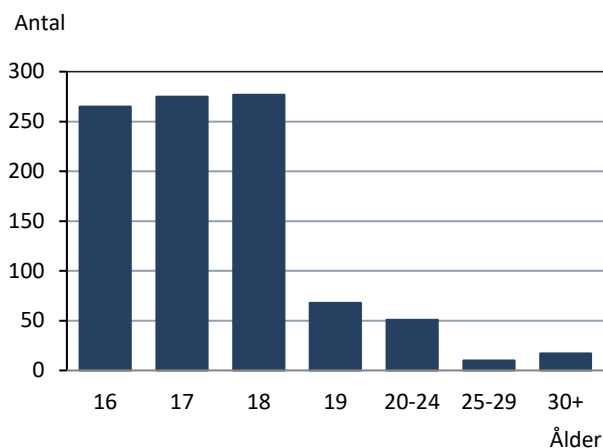
Källa: ÅSUB Utbildningsstatistik

Drygt två procent är 30 år eller äldre på en gymnasieutbildning som inte är en vuxen- eller integrationsutbildning

Nedanstående två figurer visar åldersfördelningen bland de studerande på gymnasienivå. Då åldersstrukturen ser väldigt olika ut beroende på om du läser en vuxen- eller integrationsutbildning eller inte presenteras två diagram, ett där de studerande på en vuxen- eller integrationsutbildning är exkluderade och ett där dessa redovisas skilt.

De allra flesta är mellan 16 till 18 år och utgör nästan 85 procent av alla studerande som inte läser någon vuxenutbildning eller integrationsutbildning. Därefter är flest 19 år och sedan minskar antalet ju högre man kommer upp i åldrarna. Andelen som är 30 år eller äldre är två procent och majoriteten av dessa läser någon av sjöfartsutbildningarna.

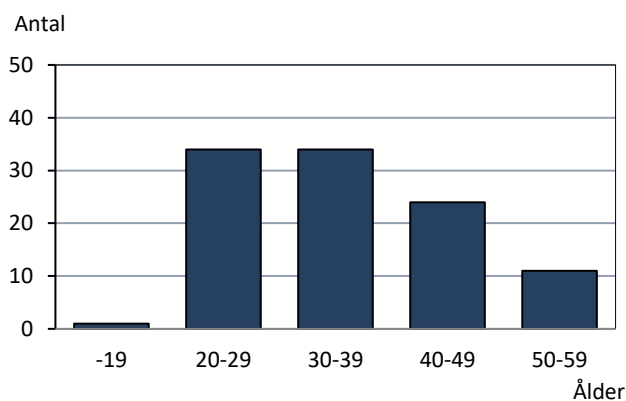
Figur 4. Studerande på gymnasienivå (utom studerande på en vuxen- eller integrationsutb.) efter ålder hösten 2019

Källa: ÅSUB Utbildningsstatistik

Den vanligaste åldern bland studerande som läser en vuxen- eller integrationsutbildning på gymnasienivå är 20 till 39 år. Inom det högsta åldersintervallet, 50 till 59 år, finns bara strax över tio studerande.

Figur 5. Studerande på en vuxen- eller integrationsutbildning på gymnasienivå efter ålder hösten 2019

Källa: ÅSUB Utbildningsstatistik

Andelen som läser spanska är mer än dubbelt så hög bland kvinnorna

På gymnasienivå läser 75 procent av de studerande engelska och 36 procent finska denna hösttermin. På Ålands lyceum är engelska obligatoriskt för alla och därför är andelen engelskstuderande 100 procent bland skolans elever. Finska läses av 64 procent av de studerande på Lycéet, vilket är en minskning från 74 procent år 2011 då statistik över språkstudierna gjordes för första gången. Jämfört med 2011 har också andelen som läser franska minskat, från 19 till 9 procent, medan andelen som läser tyska ökat från 23 till 36 procent. Nästan tre femtedelar av Yrkesgymnasiets studerande läser engelska denna termin. Språket är obligatoriskt på de flesta programmen, men läses inte alla terminer. Det enda språk förutom engelska och finska som läses på Yrkesgymnasiet hösten 2019 är spanska. Andelen som läser spanska är mer än dubbelt så hög bland kvinnorna än bland männen både på Ålands yrkesgymnasium och Ålands lyceum.

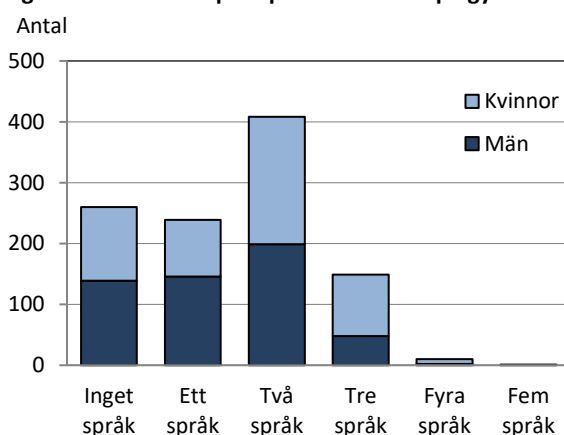
Tabell 5. Språkstudier på gymnasienivå hösten 2019 efter skola och kön

Språk	Totalt			Ål. lyceum			Ål. yrkesgymnasium		
	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män
Antal studerande efter studerat språk									
Engelska	799	409	390	442	247	195	357	162	195
Finska	388	209	179	286	158	128	102	51	51
Tyska	158	84	74	158	84	74	-	-	-
Franska	39	27	12	39	27	12	-	-	-
Spanska	149	108	41	110	82	28	39	26	13
Ryska	14	9	5	14	9	5	-	-	-
Andel									
Engelska	74,9	76,9	72,9	100,0	100,0	100,0	57,1	56,8	57,4
Finska	36,4	39,3	33,5	64,7	64,0	65,6	16,3	17,9	15,0
Tyska	14,8	15,8	13,8	35,7	34,0	37,9	-	-	-
Franska	3,7	5,1	2,2	8,8	10,9	6,2	-	-	-
Spanska	14,0	20,3	7,7	24,9	33,2	14,4	6,2	9,1	3,8
Ryska	1,3	1,7	0,9	3,2	3,6	2,6	-	-	-

Källa: ÅSUB Utbildningsstatistik

Mer vanligt bland kvinnorna att läsa tre eller fyra språk än bland männen

Närmare en fjärdedel av de studerande på gymnasienivå läser inte något främmande språk alls och andelen är något högre bland männen än bland kvinnorna. Det vanligaste är att man läser två språk, vilket gäller 38 procent av de studerande. Det är något fler kvinnor än män som läser två språk och när det gäller val av tre eller fyra språk är kvinnorna klart fler.

Figur 6. Antal lästa språk per studerande på gymnasienivå hösten 2019

Källa: ÅSUB Utbildningsstatistik

Utbildningen till närvårdare lockade flest sökande på Ålands yrkesgymnasium

Tabell 6 visar bland annat hur stor andel av de som sökte till de två skolorna på gymnasienivå under sommaren 2019 som antogs till höstterminen samma år. Siffrorna för antalet antagna gäller de som antagits under sommaren och antalet sökande gäller de som hade utbildningen som första alternativ. Att antalet aktiva på vissa program överstiger antalet antagna kan bero på dels att ytterligare studerande antagits på hösten, dels att personer som antagits tidigare år har haft studieuppehåll och påbörjat studierna först denna höst. Siffrorna kommer från den gemensamma elevantagningen för de program och linjer som ingår i denna och direkt från skolorna gällande övriga program.

Lycéet hade 160 studieplatser och 154 sökande, vilket innebär 1,0 sökande per studieplats. Över 93 procent av de sökande antogs. När det gäller Yrkesgymnasiet varierar antalet studieplatser och sökande för de olika programmen. Totalt sett fanns 240 studieplatser och 303 sökande, vilket motsvarar 1,3 sökande per studieplats, och närmare tre fjärdedelar antogs. Flest sökande hade utbildningen till närvårdare med 38 personer. Antal sökande per studieplats var högst till frisörprogrammet där 20 personer sökte till de 5 studieplatserna och kvoten blev därför 4 sökande per studieplats. Förutom specialklasserna hade det gymnasiebaserade servitörprogrammet, hotell- och restaurang samt fordons- och transportteknikprogrammet färre sökande än antal studieplatser. Till de två sistnämnda antogs mer än 100 procent av de sökande.

Tabell 6. Nya studieplatser, sökande, och antagna på gymnasienivå hösten 2019 efter skola och program

Skola Program	Studie- platser	Sökande	Antagna	Aktiva	Sökande per studie- plats	Antagna, procent av sökande
Totalt	400	457	370	369	1,1	81,0
Ålands lyceum	160	154	144	149	1,0	93,5
Allmänbildande gymnasieexamen	160	154	144	149	1,0	93,5
Ålands yrkesgymnasium	240	303	226	220	1,3	74,6
Företagsekonomi	20	34	20	20	1,7	58,8
Företagsekonomi, vuxen	15	15	15	13	1,0	100,0
Informations- och kommunikationsteknik	16	25	16	16	1,6	64,0
Hotell och restaurang	34	30	33	30	0,9	110,0
Hotell och rest., servitör, gymn. bas.	15	10	10	9	0,7	100,0
Närvårdare	20	38	20	20	1,9	52,6
Barnledare	18	29	18	18	1,6	62,1
Fastighetsskötare, specialunderv.	6	1	1	1	0,2	100,0
Lokalvårdare, specialunderv.	4	-	-	1	-	-
Kock, specialunderv.	4	3	4	5	0,8	133,3
Yrkesträning	2	3	3	3	1,5	100,0
Byggteknik	15	21	15	15	1,4	71,4
Fordons- och transportteknik	15	12	14	15	0,8	116,7
Frisör	5	20	8	8	4,0	40,0
Verkstads- och produktionsteknik	15	18	14	13	1,2	77,8
Sjöfart, vaktman	36	44	35	33	1,2	79,5

Not: Antal sökande avser inte det totala antalet sökande utan endast de som har programmet som sitt första val. Antal antagna kan därför överstiga antalet sökande.

Utbildningarna till kock eller servitör redovisas gemensamt som hotell och restaurang då val av kock eller servitör görs efter antagningsförfarandet.

Källa: ÅSUB Utbildningsstatistik

En del datorer används gemensamt av studerande från olika skolor

Tabell 7 innehåller uppgifter om skolornas datautrustning detta läsår. Lycéet har en dator på två studerande, men sedan år 2016 kräver skolan att alla studerande har en egen bärbar dator. Yrkesgymnasiet har flera datorer än studerande, eller 0,8 studerande per dator. En del av Högskolans datorer används också av de studerande inom sjöfartsutbildningen på Yrkesgymnasiet och en del av Lycéets och Yrkesgymnasiets datorer används gemensamt av de studerande på båda skolor.

Tabell 7. Antal datorer på gymnasienivå per skola hösten 2019

Datautrustning	Totalt	Lycéet	Yrkes- gymn.
Antal datorer			
I bruk (inkl. bärbara)	1 053	228	825
Har anskaffats (som nya) 2017 eller senare	174	50	124
Datateknisk utrustning som främst används för undervisning och studier			
Stationära datorer	301	46	255
Bärbara datorer	382	112	270
Interaktiva tavlor	6	3	3
Studerande per dator	1,0	1,9	0,8

Not: Talet "studerande per dator" har räknats fram som antal studerande/datorer i bruk.
En del av datorerna vid Lycéet och Yrkesgymnasiet används gemensamt av de studerande
vid båda skolor.

Källa: ÅSUB Utbildningsstatistik

Högskoleutbildning

Den åländska högskoleutbildningen tillhandahålls av Högskolan på Åland. Öppna högskolan, som är en enhet vid Högskolan på Åland, ordnar enskilda universitets- och högskolekurser, fortbildningar och seminarier, men den verksamheten ingår inte i statistiken om den åländska högskoleutbildningen.

Flest studerande på företagsekonomiprogrammet

Hösten 2019 har Högskolan på Åland 462 studerande, varav den manliga majoriteten uppgår till nästan 60 procent. Jämfört med föregående höst har studerandeantalet ökat med 7 personer och ökningen beror på att kvinnorna ökar mer än vad männen minskar. Flest studerande på Högskolan har företagsekonomiprogrammet med nästan 100 personer, medan antal studerande på elektroteknikprogrammet är minst med strax över 30 personer.

I alla program är könsfördelningen relativt ojämn. Inom alla teknikprogram och utbildningen till sjökapten är majoriteten män, medan kvinnorna är i majoritet i resten av programmen. Minst ojämn är fördelningen inom hospitality management med 66 procent kvinnor och 34 procent män.

Precis som på gymnasienivå lockar utbildning inom sjöfart flest studerande utifrån, med 86 procent är andelen med annan hemort än Åland överlägset störst inom sjökaptensutbildningen. Bland de som kommer utifrån är de flesta från Finland eller Sverige. Den utbildning som lockar minst antal studerande utifrån är sjukskötartutbildningen då nästan alla som läser denna utbildning kommer från Åland. Uppgifterna gäller hemorten vid antagning till studierna.

Tabell 8. Studerande vid Högskolan på Åland hösten 2019 efter program, medelålder, kön och hemort

Program	Totalt	Medel- ålder	Kön, procent		Hemort, procent	
			Kvinnor	Män	Åland	Utanför Åland
Totalt	462	27,9	41,3	58,7	63,6	36,4
Elektroteknik	32	26,5	6,3	93,8	68,8	31,3
Företagsekonomi	94	30,8	68,1	31,9	86,2	13,8
Hospitality Management	71	26,0	66,2	33,8	42,3	57,7
Informationsteknik	78	27,0	17,9	82,1	67,9	32,1
Maskinteknik	71	25,9	2,8	97,2	59,2	40,8
Sjökaptens	51	28,0	7,8	92,2	13,7	86,3
Sjukskötare	65	29,8	89,2	10,8	90,8	9,2

Källa: ÅSUB Utbildningsstatistik

Teknisk utbildning och tjänster är de största utbildningsområdena

De studerandes fördelning per utbildningsområde framgår av

Tabell 9 nedan. Teknisk utbildning och tjänstebranschen är de största områdena. Till utbildningsområdet tjänster hör sjöfartsprogrammet och hospitality management. Detta område har den jämnaste könsfördelningen med 58 procent män och 42 procent kvinnor. Könsskillnaden är störst inom det tekniska området med 96 procent män och inom hälsovård och välfärd där nästan 90 procent av de studerande är kvinnor.

Tabell 9. Studerande vid Högskolan på Åland hösten 2019 efter utbildningsområde och kön

Utbildningsområde	Antal			Procent	
	Totalt	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
Totalt	462	191	271	41,3	58,7
Allmänbildande	-	-	-	-	-
Pedagogisk	-	-	-	-	-
Humanistisk	-	-	-	-	-
Samhällsvetenskap	-	-	-	-	-
Handel, administration, juridik	94	64	30	68,1	31,9
Naturvetenskap	-	-	-	-	-
Databehandling och kommunikation (IKT)	78	14	64	17,9	82,1
Teknisk	103	4	99	3,9	96,1
Lant- och skogsbruk	-	-	-	-	-
Hälsovård och välfärd	65	58	7	89,2	10,8
Tjänster	122	51	71	41,8	58,2
Övrigt	-	-	-	-	-

Källa: ÅSUB Utbildningsstatistik

I jämförelse med hösten 2018 ökar antalet studerande mest på vårdprogrammet

Studerandeantalet ökar mest på vårdprogrammet i jämförelse med förra året, från 49 till 65 studerande, även informationsteknik och sjöfartsprogrammet ökar men inte lika mycket. Resterande program uppvisar ett minskat antal studerande, bland dessa sjunker elektroteknik mest. Detta kan dock förklaras av att ingen antagning skedde till programmet hösten 2019. Sett till hela perioden har den största förändringen skett inom sjöfartsprogrammet som hade över 130 studerande som mest (2012), denna höst går endast cirka 50 personer på programmet. År 2012 var också det år som Högskolan på Åland hade högst antal studerande, 525 personer.

Tabell 10. Studerande vid Högskolan på Åland 2010–2019 efter utbildningsprogram

Program	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Studerande totalt	506	508	525	511	490	460	501	469	455	462
Elektroteknik	37	30	36	21	34	29	48	33	41	32
Företagsekonomi	70	85	89	86	70	79	89	92	95	94
Hospitality Management	57	55	63	52	55	64	61	71	76	71
Informationsteknik	59	67	60	60	58	61	65	70	69	78
Maskinteknik	93	105	106	105	105	95	90	93	79	71
Sjöfart	126	125	133	123	101	96	87	55	46	51
Vård	64	41	38	64	67	36	61	55	49	65

Källa: ÅSUB Utbildningsstatistik

Studerande från orter utanför Åland har minskat kraftigt sedan rekordåret 2012

Tabell 11 visar hemorten för de studerande vid Högskolan. Uppgifterna gäller hemorten vid antagning till studierna.

Knappt två tredjedelar av de studerande är ålänningar, en fjärdedel kommer från Finland, en tiondel från Sverige och några enstaka personer är från övriga länder.

Över hälften av de åländska studerande på Högskolan kommer från Mariehamn, drygt två femtedelar från landsbygden och mindre än en tiondel från skärgården. Av landsbygdskommunerna kommer 31 personer från Jomala, 20 från Lemland och 17 från Hammarland. Antalet ålänningar som studerar vid Högskolan hösten 2019 är ungefär detsamma som föregående höst.

Av de 115 studerande från Finland kommer flest från Borgå (16 personer), därefter följer Raseborg, Pargas och Helsingfors med ungefär 10 personer vardera. Antal studerande från resterande finländska kommuner är sju eller färre. Över 50 personer kommer från Sverige och två kommer från något annat land än Sverige eller Finland.

Av de studerande har 93 procent svenska som modersmål, 2 procent finska och 5 procent har varken svenska eller finska som modersmål.

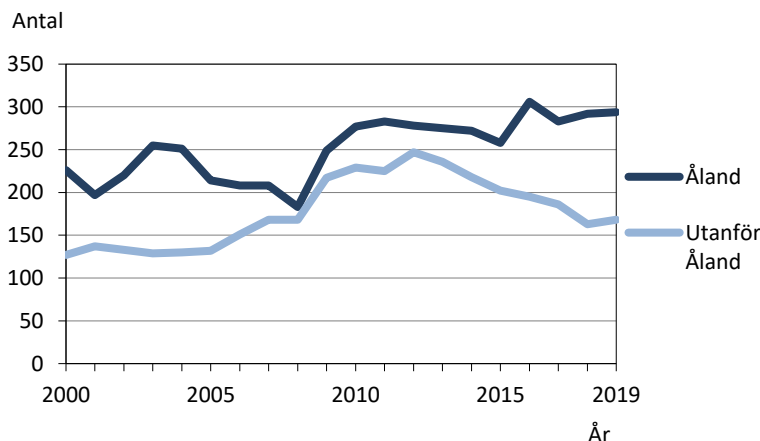
Tabell 11. Studerande vid Högskolan på Åland hösten 2019 efter hemort

Studerande från Åland		Studerande utifrån	
Totalt	294	Totalt	168
Brändö	8	Finland	115
Eckerö	12	Sverige	51
Finström	15	Övriga länder	2
Föglö	3		
Geta	1		
Hammarland	17		
Jomala	31		
Kumlinge	2		
Kökar	3		
Lemland	20		
Lumparland	2		
Saltvik	11		
Sottunga	1		
Sund	5		
Vårdö	4		
Mariehamn	159		
Landsbygden	114		
Skärgården	21		

Källa: ÅSUBs Utbildningsstatistik

Figur 7 Fel! Hittar inte referenskälla. nedan visar hur studerandeantalet på Högskolan har förändrats fr.o.m. 2000 gällande dels studerande med hemort på Åland, dels studerande utifrån. Sedan början av detta decennium har antalet studerande minskat, vilket till stor del beror på att de studerande utifrån blivit färre. När de var som flest hösten 2012 uppgick de till nästan 250 personer och nu är antalet nästan 170. Det är framförallt studerande från Sverige som minskat betydligt, från över 130 personer 2012 till cirka 50 personer i år. Samtidigt har de studerande med hemort på Åland hållits på ungefär samma nivå och även ökat något de senaste åren.

Figur 7. Studerande vid Högskolan på Åland 2000–2019 efter hemort

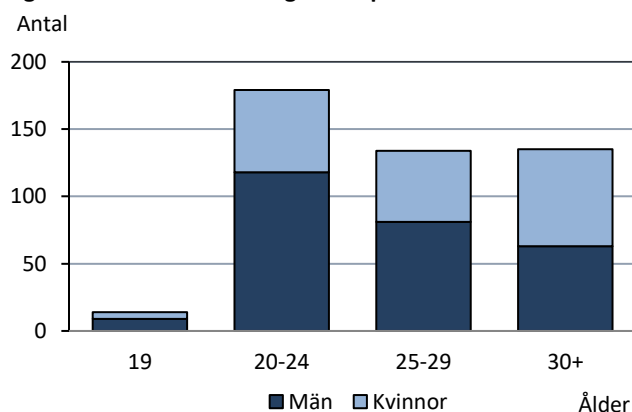

Källa: ÅSUBs Utbildningsstatistik

Drygt en tredjedel av Högskolans studerande är 30 år eller äldre

Åldern bland studerande på Högskolan redovisas uppdelad i fyra åldersgrupper i Figur 8. Av de studerande på Högskolan är närmare 42 procent 19–24 år, 29 procent är 25–29 år och 29 procent är 30 år eller äldre. Männerna är fler än kvinnorna i alla åldersgrupper förutom åldersgruppen 30 år eller äldre där kvinnorna istället är något fler och utgör ungefär 53 procent.

Figur 8. Studerande vid Högskolan på Åland hösten 2019 efter ålder och kön

Källa: ÅSUB Utbildningsstatistik

Företagsekonomi hade högst antal sökande per studieplats

I Tabell 12 framgår det hur många personer som sökt och antagits till Högskolans utbildningar inför hösten 2019, samt hur många som mottagit studieplats och inlett studierna. Uppgiften om antal aktiva anger hur många personer som påbörjat studierna denna höst, vare sig de antagits detta år eller ett tidigare år och haft studieuppehåll fram till denna höst.

Högskolan hade 271 sökande till de 132 nya studieplatserna, vilket innebär 2,1 sökande per studieplats. Både antal sökande och antal platser är färre än förra hösten, vilket delvis beror på att elektroteknikprogrammet inte hade någon antagning hösten 2019. Andelen antagna var strax under 60 procent.

Flest sökande per studieplats var det till företagsekonomi som hade 2,9 sökande per plats, medan maskinteknik sticker ut något med mindre än en sökande per studieplats. Antagningsprocenten var högst på hospitality management och maskinteknik där över 80 procent av de sökande antogs, medan andelen antagna var lägst för företagsekonomi och sjukskötare, med strax under 50 procent.

Tabell 12. Nya studieplatser, sökande och antagna till Högskolan på Åland hösten 2019 efter program

Program	Studieplatser	Sökande	Antagna	Mottagna studieplatser	Aktiva	Sökande per studieplats	Antagna, procent av sökande
Totalt	132	271	155	122	99	2,1	57,2
Elektroteknik ¹⁾
Företagsekonomi	24	69	34	28	25	2,9	49,3
Hospitality Management	24	39	32	28	21	1,6	82,1
Informationsteknik	24	55	30	21	18	2,3	54,5
Maskinteknik	24	22	18	14	7	0,9	81,8
Sjökapten	16	32	16	9	8	2,0	50,0
Sjukskötare	20	54	25	22	20	2,7	46,3

¹⁾ Ingen antagning höstterminen 2019

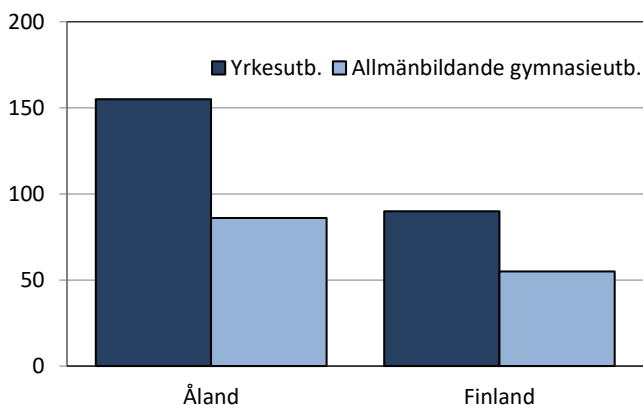
Källa: ÅSUB Utbildningsstatistik

Över 60 procent har en yrkesutbildning bland de som tidigare studerat på Åland eller i Finland

I Figur 9 nedan presenteras de studerandes tidigare utbildning för de som studerat på Åland eller i Finland innan sina studier på Högskolan på Åland. För övriga länder är uppgiften om tidigare studier bristfällig och publiceras därför inte. Uppgiften om studieland gäller landet där den tidigare utbildningens skola finns, vilket inte behöver sammanfalla med den studerandes hemort vid antagningen, bland annat för att utbildningen kan ha avlagts för ett antal år sedan och byte av hemort kan ha skett efter det.

Bland elever som studerat på Åland eller i Finland har flest en yrkesutbildning, över 60 procent, resterande har en allmänbildande gymnasieutbildning. I samtliga program har majoriteten en yrkesutbildning, andelen är störst inom elektroteknik (73 procent) och minst inom hospitality management (54 procent).

Figur 9. Studerande vid Högskolan på Åland hösten 2019 som tidigare studerat på Åland eller i Finland, efter tidigare utbildning

Källa: ÅSUB Utbildningsstatistik

Tabell 13 innehåller andelen studerande från respektive tidigare studieland efter utbildningsprogram på Högskolan på Åland. På hospitality management har flest en utbildning från Finland och på sjökaptensutbildningen är Sverige det land som flest studerat i tidigare. Inom övriga utbildningar har majoriteten en utbildning från Åland och av dessa finns störst andel med tidigare studier på Åland inom sjukskötprogrammet.

Tabell 13. Studerande vid Högskolan på Åland hösten 2019, efter utbildningsprogram vid Högskolan på Åland och tidigare studieland

Utbildningsprogram vid Högskolan på Åland	Tidigare studieland, procent			
	Åland	Finland	Sverige	Övriga länder
Totalt	52	31	11	5
Elektroteknik	53	28	13	6
Företagsekonomi	66	23	5	5
Hospitality Management	27	56	13	4
Informationsteknik	60	28	5	6
Maskinteknik	56	35	7	1
Sjökaptens	20	29	45	6
Sjukskötare	72	18	3	6

Källa: ÅSUB Utbildningsstatistik

0,9 studerande per dator

Högskolan har 553 datorer och 15 interaktiva tavlor som främst används för undervisning och studier. Det går ungefär 0,9 högskolestuderande per dator, men en del av Högskolans datorer används också av de studerande vid Yrkesgymnasiets sjöfartsprogram.

Folkhögskoleutbildning

Ålands folkhögskola erbjuder unga och vuxna allmänbildande studier utanför systemet för den behörighetsgivande och yrkesförberedande utbildningen.

Lågt antal studerande på Ålands folkhögskola

Folkhögskolan har 36 studerande hösten 2019, vilket är lägsta antalet studerande från 2006 och framåt. Av dessa 36 är 21 kvinnor och 15 är män. Den kvinnliga majoriteten uppgår således till 58 procent.

En förklaring till det låga antalet studerande hösten 2019 är att färre har sökt sig till NYALinjen, från runt 30 studerande tidigare år till 15 studerande i år. NYA står för Nyskapande, Yrkesorienterande och Annorlunda. De studerande på linjen kan välja kurser från ämneskategorier som motsvarar de tidigare allmänna linjerna och har dessutom möjlighet att delta i ämnesintegrerade projekt, gå specialkurser (till exempel avlägga datakörkort) samt läsa upp grundskolebetygen i vissa ämnen. På folkhögskolan ges också utbildningar inom ämnena naturfoto och hantverk med ungefär 10 studerande vardera.

Inom hantverk är alla kvinnor och på NYALinjen är majoriteten män. Både naturfoto och hantverk har deltagare utifrån och samtliga är från Sverige.

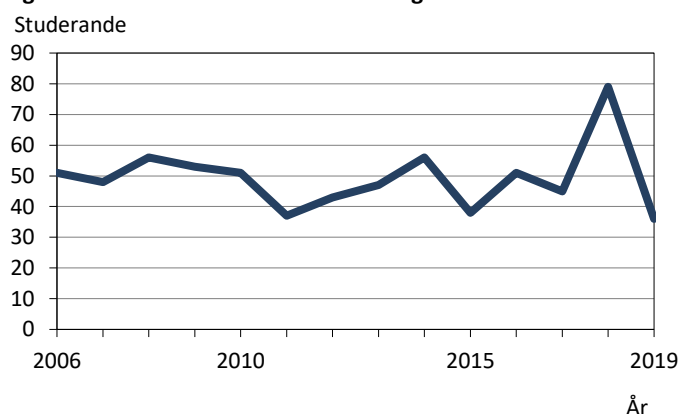
Tabell 14. Studerande vid Ålands folkhögskola hösten 2019 efter utbildning, medelålder, kön och hemort

Utbildning	Totalt	Medel- ålder	Kön, procent		Hemort, procent	
			Kvinnor	Män	Åland	Utanför Åland
Totalt	36	33,5	58,3	41,7	83,3	16,7
Deltidsutbildning i naturfoto, grundår	4	36,0	25,0	75,0	75,0	25,0
Deltidsutbildning i naturfoto, fördjupningsår	7	48,9	57,1	42,9	57,1	42,9
Hantverk, grundår	6	44,2	100,0	-	66,7	33,3
Hantverk, fördjupningsår	4	49,8	100,0	-	100,0	-
NYALinjen	15	17,0	40,0	60,0	100,0	-

Källa: ÅSUB Utbildningsstatistik

Hösten 2018 uppgick studerandeantalet till 79, vilket är med marginal högst under hela den redovisade tidsperioden i *Figur 10*. En delförklaring till det höga antalet studerande är att det ordnades en tillfällig deltidsutbildning till guide det läsåret. Denna höst är som tidigare nämnts studerandeantalet rekordlåg sett till hela tidsperioden och i jämförelse med förra årets topp blir nedgången därför väldigt brant.

Figur 10. Studerande vid Ålands folkhögskola 2006–2019

Källa: ÅSUB Utbildningsstatistik

Samtliga studerande utifrån är från Sverige

Folkhögskolan har studerande från sju åländska kommuner varav ingen är en skärgårdskommun. Av 30 ålänningar är 14 från Mariehamn och 16 från landsbygden. Samtliga studerande med hemort utanför Åland är från Sverige.

Tabell 15. Studerande vid Ålands folkhögskola hösten 2019 efter hemort

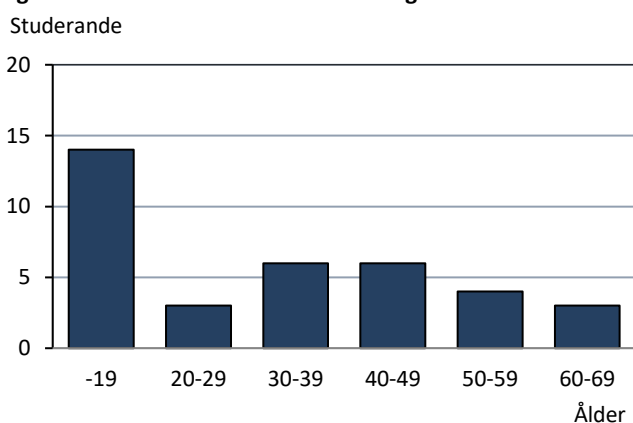
Studerande från Åland		Studerande utifrån	
Totalt	30	Totalt	6
Brändö	-	Finland	-
Eckerö	-	Sverige	6
Finström	1	Övriga länder	-
Föglö	-		
Geta	-		
Hammarland	3		
Jomala	2		
Kumlinge	-		
Kökar	-		
Lemland	1		
Lumparland	-		
Saltvik	5		
Sottunga	-		
Sund	4		
Vårdö	-		
Mariehamn	14		
Landsbygden	16		
Skärgården	-		

Källa: ÅSUB Utbildningsstatistik

Tre studerande är över 60 år

Nedanstående figur (Figur 11) visar åldersfördelningen bland de studerande. De som är 19 år eller yngre läser nästan uteslutande på NYAlinjen. Bland de som är äldre än 19 år är flest 30–49 år. Tre personer är mellan 60–69 år.

Figur 11. Studerande vid Ålands folkhögskola hösten 2019 efter ålder

Källa: ÅSUB Utbildningsstatistik

Få antal sökande till NYAlinjen

Antalet sökande till NYAlinjen var betydligt färre i år än förra året, detta gäller även om man räknar med andra och tredjehandssökande. Endast 15 av 40 platser blev besatta. Högst antal sökande hade grundåret inom hantverk med 3,3 sökande per studieplats och samtidigt lägst andel antagna med 46 procent.

Tabell 16. Nya studieplatser, sökande och antagna till Ålands folkhögskola hösten 2019

Utbildning	Studie- platser	Sökande	Antagna	Aktiva	Sökande per studie- plats	Antagna, procent av sökande
Totalt	48	40	43	36	0,8	107,5
Deltidsutbildning i naturfoto, grundår ¹⁾	.	8	8	4	..	100,0
Deltidsutbildning i naturfoto, fördjupningsår ¹⁾	.	10	10	7	..	100,0
Hantverk, grundår	4	13	6	6	3,3	46,2
Hantverk, fördjupningsår	4	4	4	4	1,0	100,0
NYALinjen ²⁾	40	5	15	15	0,1	300,0

¹⁾ Antal studieplatser på utbildningen bestämdes aldrig då den startades upp sent.

²⁾ Antal sökande till NYALinjen avser inte det totala antalet sökande utan endast de som har programmet som sitt första val. Antal antagna kan därför överstiga antalet sökande.

Källa: ÅSUB Utbildningsstatistik

0,8 studerande per dator

Folkhögskolan har 46 datorer, varav 36 är stationära och 2 bärbara. Antalet studerande per dator är 0,8 personer.

ÅS
UP

Ålandsvägen 26
PB 1187
AX - 22 111 MARIEHAMN